

ÚTRAVALÓ

Örömhír

„Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szeretlek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.”

Április 24.: Húsvét 5. vasárnapja
Búzaszentelő

A Szentmise olvasmányai:

1. ApCsel 14,21b-27 – Pál és Barnabás számos út után visszatértek Antiochiába, ahonnan elindultak és elbeszélték az összehívottaknak, hogy mily nagy dolgokat cselekedett általuk az Úr.

2. Jel 21,1-5a – János, egy új égről és új földről, egy szent, égből alászálló Jeruzsálemről beszél, az Isten hajlékáról az emberek között, ahol nem lesz többé halál, sem jajgatás.

3. Jn 13,31-33a 34-35 – Jézus mondja: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket.”

János evangéliumának e vasárnapra szóló része Jézus keresztre feszítése előtti estéjéből idéz fel számunkra egy részletet. A tanítványokkal való utolsó beszélgetésnek lehetünk fültanúi. Minden bizonnyal a legfontosabb dolgokat mondta ekkor Jézus, hiszen ez volt az utolsó lehetősége, hogy tanítványaival beszéljen. Maga jegyzi meg, hogy már rövid ideig lesz velük. Pont emiatt válnak nyomatékosná, igazán fontossá kijelentései. Ezek a szavak azonban már nem szóltak Júdásnak, az árulónak. Mert Júdás a sátántól megszállottan már távozott körükből. S ezzel bekövetkezett, aminek be kellett következnie. Júdásnak el kellett árulnia Jézust, hogy elfoghassák, hogy megvádolhassák, hogy elítélhessék, hogy keresztre feszíthessék, hogy meghaljon és hogy feltámadjon. Ezért mondja Jézus: „Most dicsőült meg az Emberfia, és benne megdicsőült az Isten.” Ő már tudja ekkor, hogy mily szenvedéseken kell keresztül mennie. Mégis teljesen ráhagyatkozik az Atyára, mert azt is tudja, hogy Isten hamarosan megdicsőíti. A kereszthalál számára nem elbukás, nem tragédia, hanem a dicsőségbe vezető út kapuja. Az események tehát felgyorsulnak, s az idő rövideje arra készíti Jézust, hogy mindaz, ami fontos, elhangozzon. Még a búcsú alkalmával is azon van, hogy a tanítványok szívébe helyezze a legfontosabb dolgot. Ez pedig nem más, mint az emberek egymás közötti rendezett viszonya, amelyet a szeretet parancsával szándékszik megoldani. A szeretet parancsát azonban új parancsként határozza meg. Új abban az értelemben, hogy a felebaráti szeretet helyett, most az egymás iránti szeretetet hangsúlyozza, így az emberek egymás közötti, szeretetre épülő harmonikus viszonya kerül a középpontba. S ehhez az a szeretet a példa, melyet maga Jézus ad. Oly szeretet ez, mely önzetlen, mely áldozatkész, megértő és kitartó, mely elviseli a

türelmetlenséget, mely megbocsátó, és legfőképp, mely nem tűnik el az idő múlásával. Ezzel a szeretettel tanít meg bennünket az emberi együttélés titkára. A krisztusi szeretet megmutatja, az egymásért való élet mibenlétét, arra indít, hogy készek legyünk megbocsátani. Azért új ez a parancsolat, mert a Krisztust követő tanítványok életrendjét ez a törvény határozza meg, és ezáltal lesz ez a jézusi tanítványság ismertetőjele a világ felé. Pünkösöd napjához egyre közelebb érve, ebben az ötven napban néha tegyük fel a kérdést magunknak, hogy mi mennyire tudjuk ezt az új magatartást képviselni? Szívünk, lelkünk mélyén, Jézussal való találkozásainkban észrevesszük-e az ő példamutató szeretetét irántunk, mellyel csak annyit kér, hogy mi is tegyük meg mindent annak érdekében, hogy úgy szeressünk, ahogyan ő? S vajon tanítványnak mondhatjuk-e magunkat? Mert ha igen, akkor ennek pont abban kellene megmutatkoznia, hogy szeretettel vagyunk egymás iránt. Jézus keveset kér, mégis néha úgy érezzük sokat. Egymás iránti perlekedéseink nem arról tanúskodnak, hogy ez olyan könnyen betartható parancs lenne. Nehézségeink közepette emlékezzünk azonban Jézus szavaira: „Ha szerettek engem, megtartjátok parancsaimat. Én pedig kérni fogom az Atyát, és Vigasztalót ad nektek: az igazság Lelkét, aki mindörökké veletek marad.” (Jn 14, 15-16)

Búzaszentelő: Április 25-hez, Szent Márk evangélista ünnepéhez kötődik a búzaszentelő körmenet. Eredete még Nagy Konstantin császár korába nyúlik vissza. Ezen a napon a pogány rómaiak Robigus isten tiszteletére áldozatot mutattak be, és felvonulást tartottak a Via Flaminianán a milviusi hídig. Azt kérték, hogy istenük óvja meg a vetéseket a rozsda betegségtől. A keresztények megtartották a körmenetet, de a pogány vonatkozásokat elhagyták. Rómában a körmenet után a Szent Péter-bazilikába tértek vissza, és ott fejeződött be az ünnepi liturgia. Nagy Szent Gergely pápa (590-604) idejében nagy ünnepélyességgel tartották meg. Mivel ez a nap a húsvéti időre

esett, nem tartottak bűnbánati körmenetet, hanem Isten oltalmát kérték a vetésekre. Litaniae majores-nek (nagy könyörgések) nevezték, mert ez volt a legjelentősebb és legrégebbi könyörgő nap, körmenettel. Szent Márk ünnepét csak a VII. századtól tartották ezen a napon, így ez tulajdonképpen véletlen egybeesés. V. Pál pápa Római Rituáléjában (1614) a Litaniae majores napi liturgiáról ezt a rendet találjuk: bevezető ima után a pap vezetésével elindulnak a templomból, a Mindenszentek litániáját imádkozva a körmenet alatt. Ha hosszabb úton mennek, akkor a bűnbánati zsoltárokat is eléneklik. Visszaérkezve a templom védőszentjéhez szóló antifónával és könyörgéssel fejeződik be a szertartás. A magyar liturgikus gyakorlatot az Esztergomi Rituálé (1625) tartalmazza. Már a cím is jelzi, hogy a vetéseket is megáldják az alábbi rend szerint: a pap és a ministránsok liturgikus ruháikba öltöznek (a pap violaszínű palástot visel), a rövid bevezető után elkezdik a Mindenszentek litániáját. Háromszor éneklik: Hogy a föld gyümölcsét megadd és megtartsd – kérünk téged, hallgass meg minket! A vetések megáldása után a négy égtáj felé fordulva egy-egy evangéliumi részletet énekelt a pap a hozzá tartozó könyörgéssel. Visszafelé esetleg még a szőlőket is külön megáldotta, majd a Te Deum éneklésével ért véget a búzaszentelő szertartás. Ma a könyörgő napot a templomokban tartják, és mise keretében áldja meg a pap a zsenge vetéseket. De lehetséges a körmenet megtartása is – a helyi körülményeknek megfelelően. Az egyház imádsága pedig könyörögve hangzik az Úrhoz:

Mindenható Isten, kegyességedhez fohászunk, hogy e zsenge vetéseket, amelyeket a meleg és az eső által nevelsz, áraszd el áldásod bőséges harmatával, és őrizd meg a termés beéréséig. Add meg népednek, hogy legyen mindig hálás ajándékaidért, hogy a föld terméséből az éhezők bőséges jókkal teljenek be, s a szegény és a szűkölködő is zengje dicsőséges nevedet.

- Verbényi István: Liturgia: Búzaszentelő körmenet / Új Ember 2008. -